

Barcelona 1 de maig de 1931

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY LV - 2704

Preu: 20 cts. - Atrassats, 40

PERYENEGE DEL
ATENED. BARCELONA



L'ex-rei a França

Si tanta simpatia li teniu, quedeu-vos-el: Aquí ens feia nosa

CASA BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18 - Telèfon núm. 15247 - BARCELONA

Gran BASAR de Sastreria i Camiseria, sistema Nordamericà i a preus de gran liquidació

La nostra modernitat ens posa fora de tota competència per les raons següents



52 anys d'experiència

Capital propi formidable

Existències fantàstiques

La nostra producció reuneix els millors avantatges: adaptació a les exigències de la moda, millorament progressiu de la confecció, les millors teles emprades en les nostres labors, una rebaixa de preus continuada; tot això per oferir a la nostra joventut la indumentària més excel·lent i ensem més econòmica.

Secció preferent: la de Sastreria, ampliada amb un assortit immens i selecte de vestits per homes, joves i nois de totes les edats, des de 25, 40, 50 i 60 pessetes els més bons.

100.000 pantalons, a 5, 8, 10, 12 i 15 pessetes els més superiors.

En la Secció de Mida trobareu un assortit selecte de llanetes i estams de bon gust, última creació, i tall anglès, a 50, 60, 70, 80, 90 i 100 pessetes.

Tenim muntada una Secció ultraràpida que pot presentar els encàrrecs a les quatre hores.

Els nostres viatges continus a París i Londres ens permeten oferir la moda en el seu darrer moment. Les nostres escaparates us ho demostren.

Impermeables, trinxeres i Plomes, des de 15 ptes. Guardapols, des de 5,95, i gorres des de 0,95 ptes. Americanes Sport i Bruses Golf, des de 25 ptes.

SECCIÓ DE CAMISERIA

100.000 Camises blanques, des de 3,95 pessetes
100.000 Camises color, des de . . . 4,95 "
100.000 Païames, des de . . . 5,95 "
100.000 Calçotes, des de . . . 1,95 "

En la Secció de Camises i Calçotets a mida, tenim una gran existència en teles i dibuixos de totes classes, fins les més fines i selectes, que oscil·len, els calçotets, de 4 a 10 pessetes, i les camises, des de 10 a 25 pessetes.

Tots els nostres clients són obsequiats amb diversos presents i segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

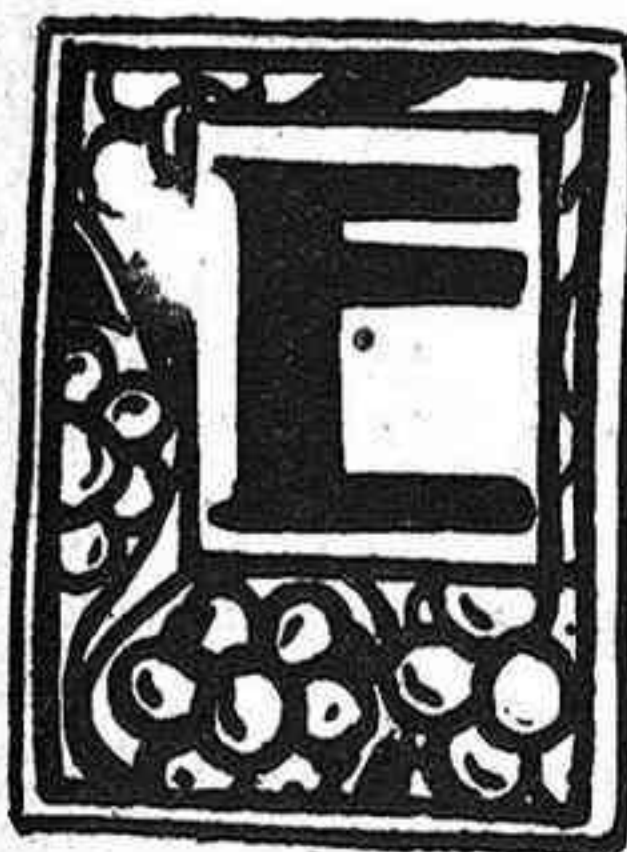
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5



CRÒNICA

Actualitat optimista



El primer viatge presidencial ha estat a Barcelona. Fou un encert polític que es deu, evidentment, al tacte i l'habilitat de Lluís Companys, que, si no procura anar-se'n aviat del Govern Civil de Barcelona, ja no sabem què fa millor: si les conspiracions d'ahir o els actes governamentals d'avui.

* * *

Proclamada la República a Barcelona a les dotze del migdia del dia 14, en el moment en què a Madrid l'anomenat rei tractava de realitzar un cop d'Estat definitiu, o sigui el de llençar-se amb l'Exèrcit al davant, construint una monarquia plena i descaradament absolutista, Catalunya edificà, en un obrir i tancar d'ulls, una República Catalana per oposar-la a la monarquia espanyola. Aquest acte s'aprofità després pels reaccionaris impertèrrits, pels monàrquics amagats, per reunir-se i posar el primer entrebanc a la República Espanyola: el fantasma del separatisme. Catalunya era la pedra de toc que podia fer trontollar el Govern provisional. El dretisme habilidosament preparat anava a vincular la seva sort a la part monàrquica de l'Exèrcit, no aixecant-se enfront del poder de Madrid com a monàrquics i contra la República, sinó dient-se espanyolistes i contra Catalunya. El cas de Catalunya era l'únic problema que no es podia resoldre amb un cop de ploma, i el cas de Catalunya era l'únic entrebanc que podia entorpir la seva marxa.

* * *

No cal dir que l'interviu de l'Emilià Iglesias a l'"A B C" va ajudar a fer mal. El que no entenc és com Emilià Iglesias, disposat a tots els sacrificis per la República, fins el de la vida, com ha dit, i tenint al voltant d'ell més de cinc-cents correligionaris, va deixar-se prendre el Govern Civil de les mans per Lluís Companys, que hi va anar acompanyat de quatre amics, sense cap escolta ni cap arma a la mà. Si va veure en perill Espanya, no entenem com no va oposar-se a deixar el Govern Civil amb les armes a la mà. Doncs, la matinada del 14 hi havia, al Govern Civil de Barcelona, quan Companys va entrar-hi, més de tres-cents pistoles amartellades degudament, no comprenem què esperava.

* * *

Result circumstancialment el cas de Catalunya, pel Govern provisional, l'espanyolista de tota la vida que no sap encara el que és la República federal, s'ha cregut en

el cas de fer córrer que Catalunya està en mans dels separatistes i que aquí només manen els catalans. Això és una falsedat com un temple, i ha calgut que el President Alcalà Zamora hagi vingut a Barcelona per destruir aquesta llegenda.

Però la llegenda encara té arrels. Tantes, que arriben, a les fàbriques i als magatzems de Catalunya, notes anul·lant comandes comercials i que molts negocis s'alcen a Espanya demanant que ja que Catalunya se'n vol anar del cercle ibèric, adquireixen en els autèntics negocis espanyols les matèries que ans compraven a Catalunya. Això provocaria, a la llarga, un tancament de fàbriques, un nombre considerable d'obriers desvagats i, per no gaire temps, una provocació a la revolució social, etc.

* * *

El viatge presidencial, si no ha desfet tot això, almenys ha ajudat a aclarir-ho, a apaivagar-ho. Hi ha massa interessos creats, per a no comprendre que el d'ara no és pas de jugar-se contra el govern de Madrid tot el que es pot guanyar, sinó d'agermanar la seva sort a la de la República Espanyola. De la mateixa manera que s'ha obert un període de comprensió liberal del problema de Catalunya, també deu cloure's aquí aquell esperit d'extrema concepció de la solució política, perquè no són aquests els mateixos temps d'ahir. No hi ha un poder personal a Madrid, ni el govern de Catalunya està en mans del dretisme materialista del senyor Cambó. Hi ha uns corrents de satisfacció i d'optimisme polític que cal aprofitar, que cal augmentar i donar-los eficàcia.

* * *

El President Alcalà Zamora haurà pogut advertir que Catalunya no és separatista, no se "sent" separada d'Espanya, sinó vinculada a ella per l'obra magna que han realitzat juntes. Si existís separatisme, el President Alcalà Zamora no hauria trobat la cordialitat present pels carrers de Barcelona. No hauria sentit els crits que va sentir vora d'ell en tot el trajecte de l'estació de França a la Plaça de la República. Era allà on es manifestava plena, conscient, lliurement el poble. No el deturava ningú a dir el que volgués, no li impedia cap coacció oficial, cap censura, cap horitzó, de cridar el que sentís i manifestés; i allà, la gent de Catalunya donava visques a Espanya com mai s'havien donat, com mai no havien estat corejats.

El gran crim de la monarquia espanyola va ésser fer la propaganda de la seva consubstancialitat amb Espanya. Aquesta unificació de l'Estat i de la nació era el que feia que a Catalunya es barrejés el desafecte pel poder opressor que obrava no en nom de l'Estat, sinó en el de la nació.

Liquidada aquesta qüestió, lliurada la nació, el nou Estat espanyol troba i trobarà aquí els més decidits defensors. Per això Macià, en la seva campanya electoral, va dir al famós míting de "La Bohèmia" "que els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya estaven més prop dels castellans explotats que dels catalans explotadors".

FRANCESC MADRID

Primer de Maig

Avui se celebra per primera vegada la festa nacional del primer de Maig. El govern provisional de la República ha volgut homenatjar el Treball declarant el dia d'avui Festa Nacional. Es d'esperar que, exceptuant els serveis públics, tot Espanya farà festa, i el senyor Canons anirà a menjar-se una costellada per les nostres muntanyes, celebrant així el triomf de les masses obreres i democràtiques.

L'ESQUELLA uneix el seu crit al que ja se sent per tot arreu:

“Visca la Festa del Treball!”



FAGESADES

Alfons XII va visitar, una vegada, Barcelona, vestit, tot i que no era Carnaval, de pagès. Hi ha qui encara ho recorda. Fou un èxit, un èxit commovedor...

Per això, darrerament, en les acaballes del regnat d'Alfons XIII, el comte de Güell, que tenia una gran devoció al monarca, va pensar, amb la seva bona fe acostumada, en una cosa semblant.

“Cal que la reial família—va dir-se—recobri l'amor i l'adhesió del poble de Catalunya... ¿Per què no fer-la venir també a Barcelona amb la indumentària típica de la nostra pagesia?”

Feta la proposició, els monàrquics catalans, en general, trobaren la idea excellent, però no acabaven de decidir-se. Maluquer n'era un dels més entusiastes. Però Despujol, Ventosa i d'altres tenien por d'una xiulada. “Els temps—deien—han canviat...”

El comte de Güell, amb tot, insistia. Veure fer el pagès a Alfons XIII era, segons sembla, el seu somni daurat... El destí no ha volgut que el veiés acomplert. Don Alfons, que ha fet de tot, fins de reclam a les platges de moda i de lacai d'un infeliç dictador, no va arribar, com el seu pare, a fer de pagès a Barcelona.

Llàstima! Ens vam perdre un gran dia!

PONDERACIÓ I PONDERACIÓ

Ara Pla, que és a Madrid, es desfà en elogis al règim republicà. L'home respira. Després de fer de monàrquic tant de temps, ha recobrat, a la fi, els seus moviments naturals, com un peix que, després d'una estada en sec, torna de bell nou a la mar...

Però, no hi ha flor sense espines... L'autor de “Cambó” va rebre, en efecte, recentment, una carta de Barcelona amb certes indicacions:

“Va bé—li deien—. Però no heu d'oblidar mai que nosaltres, els homes de la Lliga, hem de mostrar en tot temps una gran ponderació...”

“Res!...—deia Pla, després, tot comentant el cas amb un amic—. No parlaven pas de ponderacions quan havíem de defensar aquell canalla del Borbón!”

QUINA GENT!

La gent que viu a la plaça de la República, la diada de Corpus omplena els balcons de draps i domassos.

En canvi, el dia de la proclamació de la República, el

dia de l'arribada del President Alcalà Zamora, als balcons de la plaça de la República no hi veiem ni una bandera, ni un domàs. Els balcons eren buits i estúpidaament closos.

Quina gent hi viu, a la plaça de la República? Una gent més que sospitosa; una gent que no ens fa cap goig i per la qual no sentim cap simpatia.

Caldrà vigilar-la, aquesta genteta.



PAU, PAU I REPAU

L'altre dia, al matí, ens sorprengué veure una gran corrua d'automòbils particulars, d'automòbils de luxe, davant la caserna de les Drassanes.

Nosaltres, francament, com ara és moda tenir llàstima de la gent dolenta—dels que han mentit, dels que han robat, dels que han assassinat—, també tinguérem un xic de llàstima. I és que ens crèiem que havien caçat els rics, que, fugint amb els seus diners, es proposaven afamar l'Espanya, i ara els anaven a afusellar.

Però, no; no anaven a afusellar ningú. La República, al revés de la monarquia, és enemiga dels afusellaments. Es tractava d'una cosa més senzilla: de desarmar els sometenesistes. Tots aquells bons senyors que el difunt i pintoresc Primo de Rivera havia fet del sometent per a premiar els seus serveis i per tal que presumissin una mica fent la mona quan venia l'ex-rei; tots aquells senyors que amb el carnet del sometent es creien poc menys que uns puntals de la societat—de la bona societat, s'entén, perquè l'altra, la que sofreix i treballa, no compta—; tots aquells senyors que tenien la millor voluntat del món i la més bona fe que hom pot tenir; tots aquells senyors que íntimament, però molt íntimament, es sabien defensors de l'ordre, els bons costums, la tranquil·litat i els bons aliments... anaven a ésser desarmats.

Això, la veritat, és llastimós, és tristíssim. Quantes il·lusions per terra! Ells eren una gent tranquil·la, que llegia La Veu o La Vanguardia—dues idèntiques maneres de perdre el temps—, que tenien “abono” al Liceu, que tallaven el cupó, que s'havien enriquit amb la guerra, que eren amics dels que manaven. I tot això no els satisfieia. Volien en el seu viure quiet i monoton un xic d'aventura, de neguit, d'heroisme. I l'heroisme els el donava l'ésser del sometent.

Més que a Don Quixot, s'assemblaven a Tartari. Les seves batalles més terribles les havien tingut lluitant contra el ridícul. La gent de bon humor els deia “caliquenyos”, perquè, com els cigars d'aquest nom, no tiraven; els caricaturistes els representaven amb un aire desafortadament marcial i amb escopetes de canya; el seu lema de “Pau, Pau i repau” era escarnit per tothom. I ells aguantaven el xàfec amb un estoicisme digne de millor causa i perquè per a això hi eren: per a aguantar.

I es creien uns petits herois, uns petits herois de “tot a 0,95”.

I ara els desarmen, ara no els deixen jugar més a lladres i serenos. Pobres “caliquenyos”! No sabem pas si podran resistir-lo, aquest cop.

Es segur que ara començarem a llegir als diaris: “Avui s'ha suïcidat un ex-sometenesista...”

VIRAI



L'emigració del capital

Abans no marxin les fortunes, cal mirar de qui són. I, siguin de qui siguin, fer-les tornar a casa.



La Festa del Llibre

La façana de la nostra llibreria, que havia d'haver guanyat el primer premi.

(Execució del notable escenògraf Salvador Alarma.)

Capricis i paradoxes

LA BANDERA

No sé si quan surtin aquestes notes el govern provisional haurà decidit, definitivament, quina ha d'ésser la bandera de la República. No sé si la qüestió, en definitiva, no haurà d'ésser portada a l'Assemblea constituent. Sigui quina sigui la decisió, l'acatarem: Que no és el triomf d'uns colors el que ens interessa: sinó allò que aquests colors representin.

Però, què voleu?... Els que voten per la bandera groga i vermella fan un tuf ben sospitós de monàrquics. Segons tenim entès, un dels que primer van protestar que fos substituïda per la tricolor, fou Muñoz Seca. I qui no recorda les públiques manifestacions de Muñoz Seca a favor no ja del règim caigut, sinó fins i tot del directori? Encara que us sembli estrany, aquest gran humorista és l'única persona, a Espanya, que no ha rigut mai del primer dictador!... Potser l'explicació d'aquesta paradoxa la trobaríem si recordéssim que Muñoz Seca té un càrrec important en no sé quin ministeri.

Apart, però, del sospitós monarquisme dels que rebutgen la bandera tricolor, hi ha el fet que som molts els que, sobretot a Catalunya, han mirat i han fet mirar els

seus fills amb prevenció la bandera groga i vermella. Quants processos no hi ha hagut contra patriotes catalans que no han volgut acatar-la? Quants érem els que, en veure-la, li giràvem la cara? Inútil que se'ns digués que el seu origen és català; que, com vol Pujols, no sigui més que mitja bandera catalana. Tots hi hem vist el símbol malastruc del més rabiós unitarisme.

Altrament, la bandera groga i vermella és la bandera de la guerra de Cuba; és la bandera que ha vist perdre l'esquadra i les colònies espanyoles; és la bandera de tots els desastres d'Àfrica. És la bandera que ha presidit la cavallada d'Espanya sota els darrers Borbons. Ah!, costa massa llàgrimes, massa sang, aquesta bandera, perquè avui la puguem fer onejar amb entusiasme!

Que per això mateix, per les llàgrimes i per la sang que costa, ha d'ésser per a molts sagrada?... Està bé! Però que la portin al museu.

En realitat, per a tots els espanyols, aquesta bandera, siguin quins siguin el seu origen i la seva història, és la bandera dels borbons: la prova és la pressa que el poble es va donar a plegar-la a tot arreu: a les poques hores de proclamada la República, ja no en quedava ni rastre.

Altrament, és ben representatiu que els republicans de tot Espanya hagin hissat alhora els mateixos colors, sense contradiccions. I és que ja eren, d'antuvi, la bandera dels

republicans. Ja n'hi havia molts que havien jurat morir pels seus colors.

I tan nova com és, ja té la seva història: Galan i Garcia Hernández van morir, idealment, sota els seus plecs. I els que la van hissar per primera vegada, al Palau de la Generalitat, al costat de la bandera barrada, sabien prou que en aquells moments s'hi jugaven el cap.

Nosaltres, sigui com sigui, acceptarem, però, contents, els colors que se'ns donin com a representatius de la República, sempre que al seu costat, ben alta i ben ferma, hi puguem fer tremolar lliurement la bandera de les quatre barres.

DOMÈNEC GUANSÉ

Pel bosc

A l'ombra quieta de l'altívol roure,
miraven els teus ulls il·lusionats
l'eura atrevida que la soca enrotlla
i amunt, de branca en branca, va pujant.

No sé quina ànsia el cor t'agitaria,
mes, de sobte, en tos braços m'he trobat,
que m'estrenyien com si fossin l'eura,
que amb l'arbre viu per no deixar-lo mai.

AMADEU DÒRIA

La gesta d'Emiliano

Emiliano Iglesias, que volia apoderar-se del Govern Civil de Barcelona, està molt coent. Està tan coent que fins s'ha aixoplugat en les pàgines d'"A B C", l'òrgan de la monarquia.

No se'n dona vergonya un home que, com Emiliano Iglesias, es diu republicà, de recórrer a les pàgines d'"A B C", sempre posades al servei de la tirania i el despotisme?

La República, senyor Emiliano, no és Xauxa. I als interessos de la República hem de sacrificar els nostres.

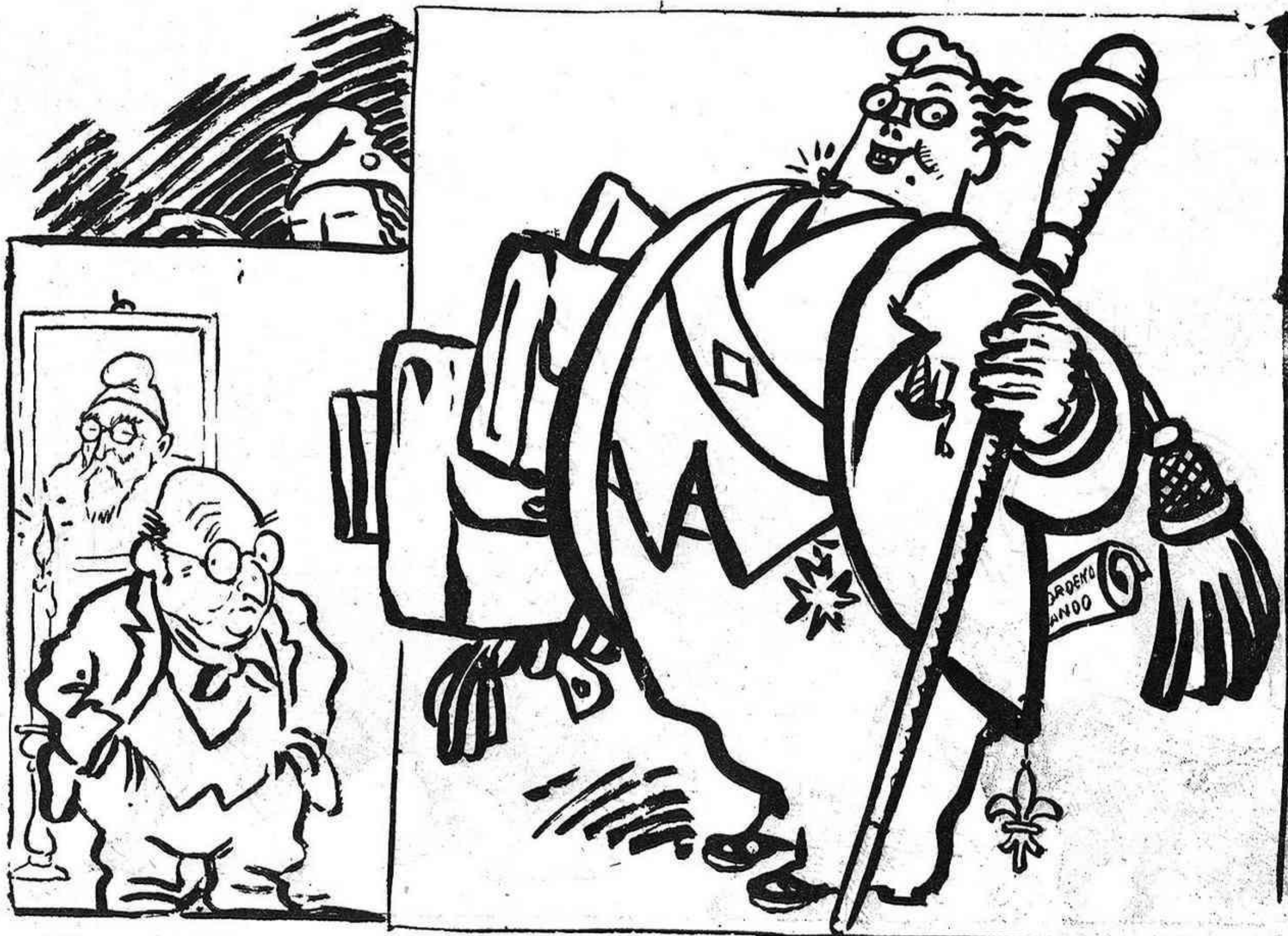
Qui no ho faci així, no pot dir-se republicà.
Éntesos?

La Festa del Llibre

Dijous de la setmana passada, diada de Sant Jordi, va celebrar-se la festa del llibre. Amb igual èxit, amb igual esplendor, el poble va llençar-se al carrer a adquirir les obres dels seus autors predilectes. Potser les vendes no varen ésser tan importants com la darrera anyada, però no cal esparverar-se. Un seguit de circumstàncies impediren a molta gent el comprar llibres, cosa que ben segur quedarà compensada en la vinent diada—d'ací un any.

Seguint el costum establert, assignaren uns premis a les botigues millor guarnides. La de L'ESQUELLA i "La Campana" obtingué el segon, amb la "Trinxera del llibre", obra del nostre amic el popular escenògraf En Salvador Alarma.

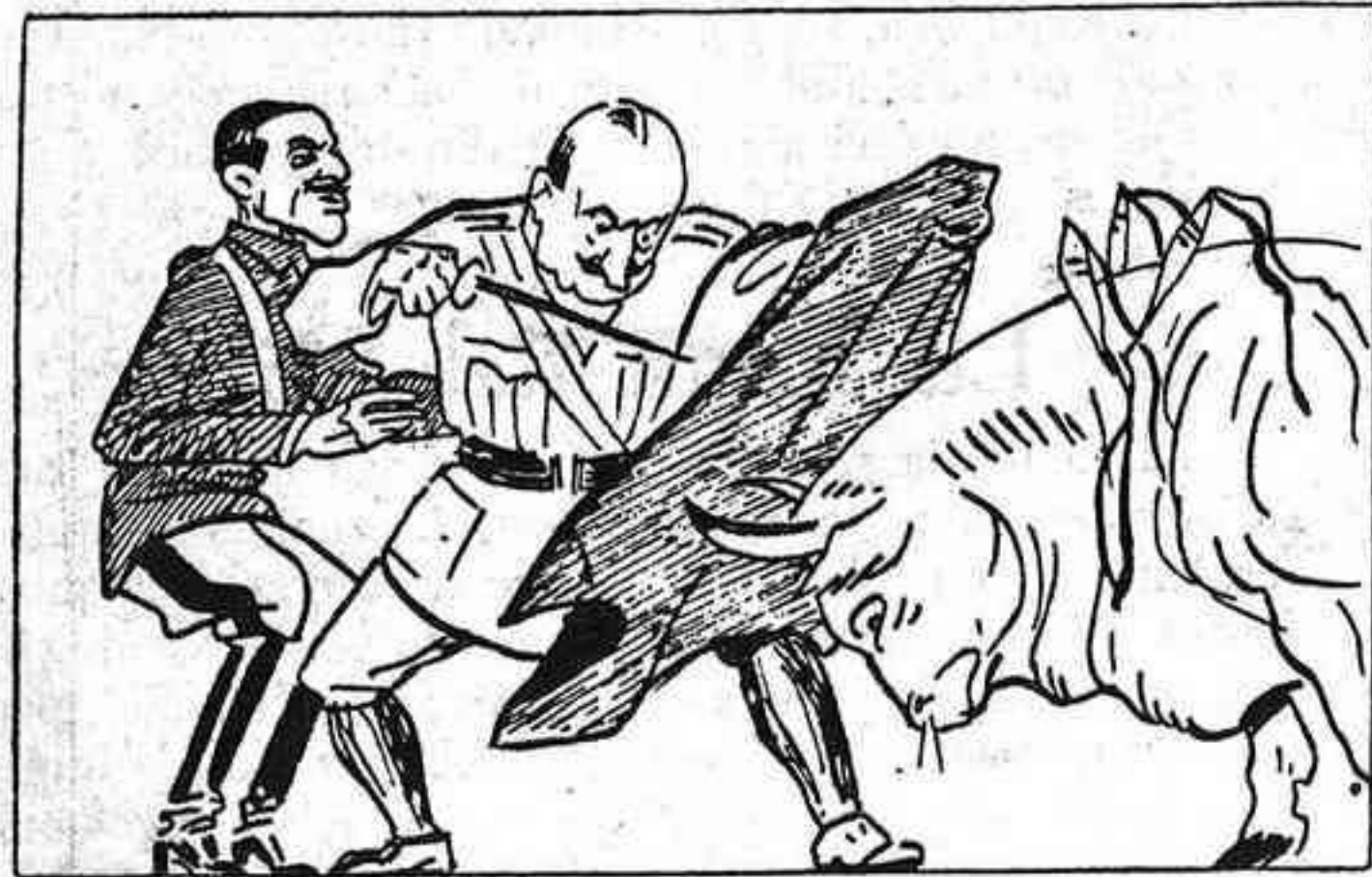
I fins l'any que ve!



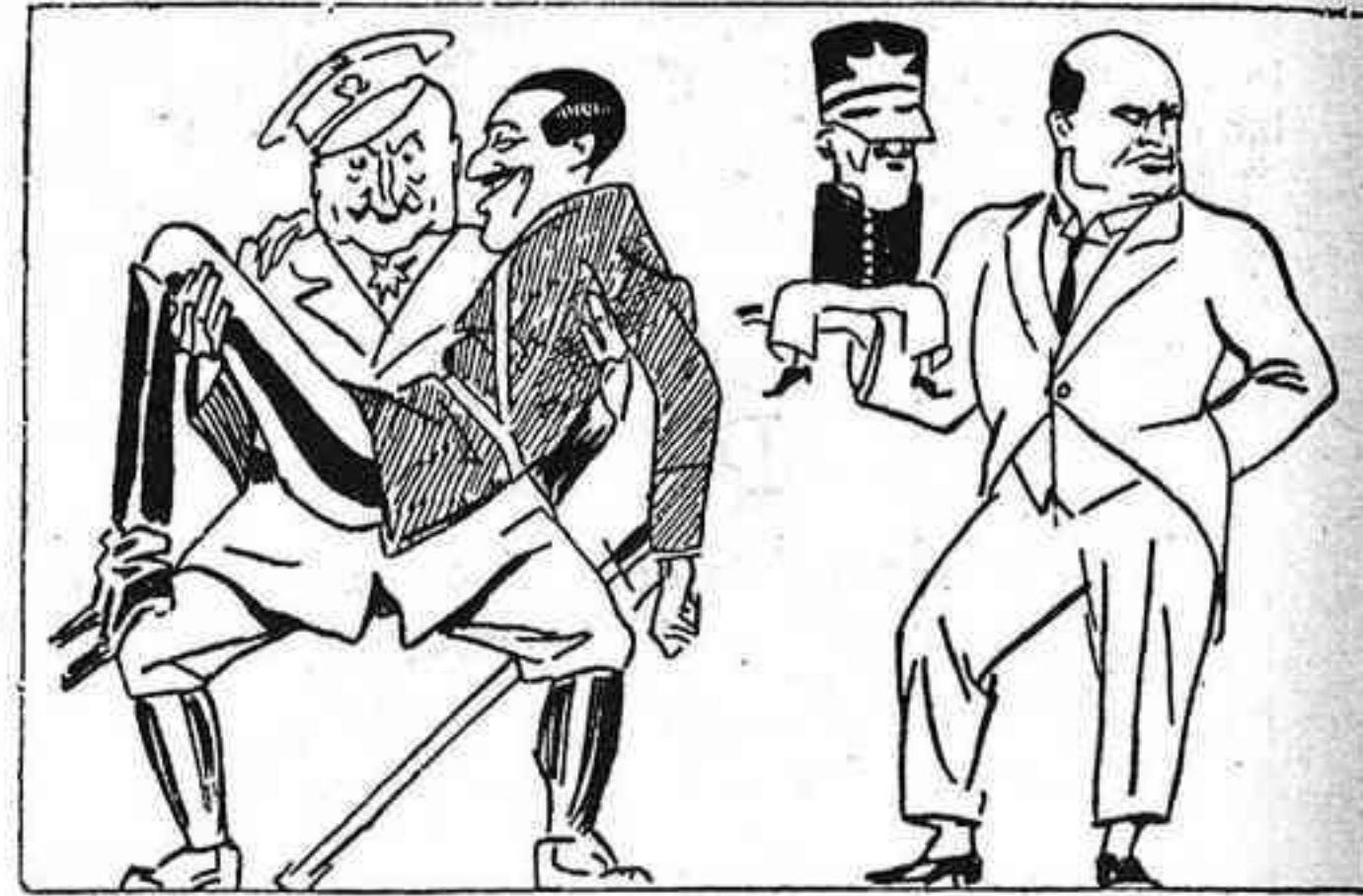
El veritable republicà...

que fa trenta anys que l'esperava. I el republicà d'ocasió. (Però no ens espantem, que la República vetlla.)

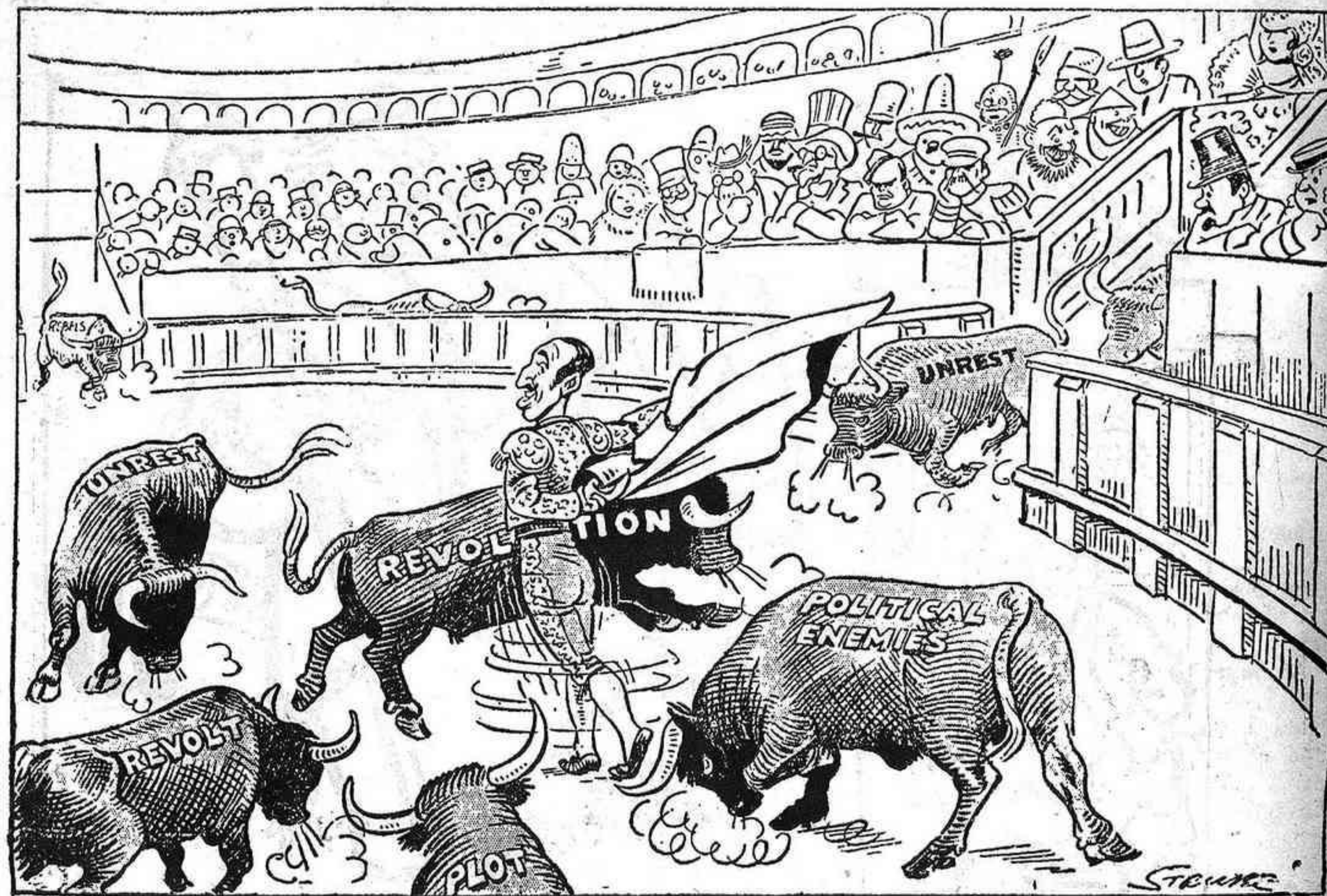
L'ex-rei i els seus amics, vistos per la caricatura estrangera



Alfons: — Primo, ajuda'm i fes com el "Duce" amb el rei d'Itàlia.



Primo de Rivera: — Això és fàcil de dir, però difícil de fer. (De "Kladderadatsch", Berlin)



Costums de la vella Espanya.

(De "The London Daily Express" Londres)



Figaro: — ¿Voleu deixar-vos el bigoti (Dictadura)? Això ja no s'estila. L'ex-rei: — Al contrari, si és més moda que mai. (De "Groene Amsterdammer", Amsterdam)



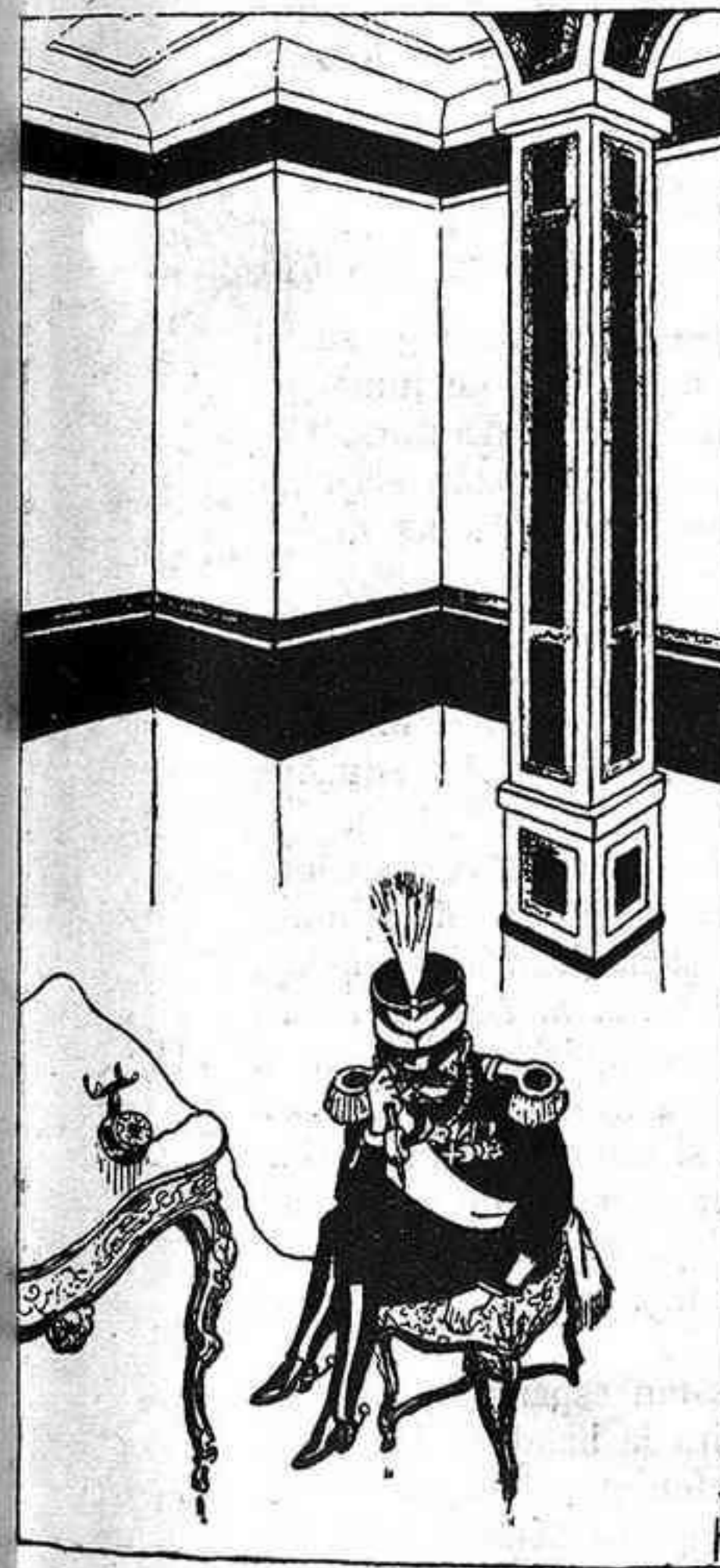
La restauració de la Dictadura a Espanya.

(De "Nebelspalter", Suïssa)



A Espanya Berenguer "domina" la situació.

(De "Il 420", Florència)



La caiguda de Primo de Rivera El rei d'Itàlia telefonant al d'Espanya: — Digues-me com t'ho has fet.

(De "Simplicissimus", Munich)



L'Espanya als seus nous ministres: — No us manca res més que el vigor necessari per a governar. Dirigiu-vos a Voronoff.

(De "Il 420", Florència)



Serenata espanyola — Primo de Rivera: Ja no m'estimen... (De "Notenkraaker", Amsterdam)



Fent reformes — Sembla que així s'aguantarà una mica més. (De "Nebelspalter", Suïssa)



La Marsellesa dels Borbons d'Espanya — Guillem, que ens treuen de la Pàtria. (De "Cyrulik Warszawski", Varsòvia)



Una cosa original:
en una molt breu estona,
ço que abans era corona,
se li torna un orinal.



Sembla que els qui componen l'Ajuntament republicà de la nostra ciutat estan animats de molt bons desitjos per a fer una tasca de depuració i procurar que es compleixin totes les ordenances municipals i els arbitris que hi ha creats.

Ho trobem molt bé. Cal que si hi ha moltes ordres, aquestes quedin acomplides en bé de la ciutat i que, si existeixen uns impostos aprovats, els pagui tothom (no sols els que no tenen una recomanació o altra a la casa Gran), en benefici de la caixa comunal.

Ara, que cal també una ben depurada revisió de les lleis municipals, la major part d'elles fetes amb mires a l'interès particular; i una més escrupolosa revisió de certs impostos que graven els pobres: consums, inquilinat, trasllats, cèdules, poden ésser objecte d'una notable rebaixa i fins i tot exceptuant-ne aquells que tenen la desgràcia d'ésser obrers.

Els Ajuntaments que ha tingut Barcelona no s'han

preocupat gens ni mica per la gent treballadora. Per ells un treballador era un contribuent més i, cada anyada, hem vist augmentar-li sense solta els pagaments i crear-n'hi de nous que l'escanyaven més. La classe alta, en canvi, gaudia de certs beneficis en comparació amb llur capital, i fins molts d'ells, per ésser propietaris, amics de tal o qual regidor, simples serpetes que s'arrossegaven per la Casa de la Ciutat estirant la levita d'algú, no pagaven ni la quarta part del que pagava un pobre.

Els regidors d'ara, que no són tots precisament rics ni tenen una fortuna a l'abast de la mà, farien molt bé d'intensificar aquestes mesures depuradores i garbellar un xic la qüestió dels impostos municipals. Si n'hi ha d'haver, com és lògic, que el poble sàpiga que els paga tothom. Si pot treure-se'n alguns dels més antipàtics que hi ha endavant, que les mongetes van cares i la crisi no permet gresques així.

Cal que ens donem compte que les persones que hem portat a l'Ajuntament són això, persones, ben aviat. Cal que coneguem el canvi radical sofert pels dirigents del casalot de la plaça de la República. Cal que el Deute Municipal sigui anivellat d'una vegada amb la màxima justesa pel contribuent poderós i que els pobres, no gaire avesats a veure fer justícia, tinguem la seguretat que se'n fa, per primera vegada, pels qui hem aixecat a la màxima categoria ciutadana.

Tot això és el que esperem dels homes d'avui a la Casa Gran i per això els hem dedicat aquesta "Municipalesca" amb més llargària de la que hauríem volgut, i que aquesta entrebancada ens la perdonaran els pacients lectors.

Irreverències

L'EX-REI, MUÑOZ SECA I EL TEATRE CRETÍ

Madrid. Carrer del Prado, vint-i-quatre, estatge social de la "Sociedad de Autores Españoles". Dia de junta general. Hi ha un grup, que va augmentant, d'autors. Comenten: la pèssima administració de la Societat, els abusos comesos, el cacicat exercit per quatre autors poc menys que analfabets.

I entra el senyor Pedro Muñoz Seca. El senyor Pedro Muñoz Seca és un autor còmic, un autor que ha guanyat molts mils duros explotant i fomentant la imbecilitat del públic, cultivant un teatre que és l'alcaloide del cretinisme i l'estupidesa.

El senyor Pedro Muñoz Seca — que en altres ocasions és un senyor menut, pulcre i somrient —, ara entra indignat, cridant, emprant un to francament dramàtic, improp: d'un autor còmic com ell. Què li passa, al senyor Pedro Muñoz Seca, autor feliç que s'ha enriquit brutalitzant la gent amb les seves comèdies? El senyor Pedro Muñoz Seca crida, s'enfurisma, salta com si estés empeltat de llagosta. Vol que treguin la bandera republicana dels balcons de la "Sociedad de Autores Españoles", perquè aquella bandera ofèn els seus sentiments. I diu que, si no treuen la bandera, ell es retirarà.

Abans no passi una catàstrofe tan espantosa, la "Sociedad de Autores Españoles" retira la bandera del balcó.

Els germans Quintero han defensat el senyor Pedro Muñoz Seca, s'han unit al senyor Pedro Muñoz Seca. És natural, és lògica, aquesta actitud dels germans Quintero, dels cursilissims germans Quintero, que són una mena de barbers del teatre.

D'entre tots els altres autors allí reunits, sols un protestà de l'actitud del senyor Pedro Muñoz Seca: el senyor Hernández Mir.

Això és el que passà a Madrid, a la "Sociedad de Autores Españoles" — segons ens diuen i hem llegit a la Premsa —, pocs dies després d'ésser proclamada la República.

Per cert que ens estranya que la Premsa no hagi donat més importància al fet, tota la importància que té. I ens estranya que a la protesta del senyor Hernández Mir no s'hi hagin unit altres protestes.

La "Sociedad de Autores Españoles" no ha d'estar a les ordres d'un senyor Muñoz Seca qualsevol. La "Sociedad de Autores Españoles" s'ha de desentendre de les opinions polítiques d'un senyor Muñoz Seca qualsevol. La "Sociedad de Autores Españoles" no pot tenir preferències per un soci determinat. De la "Sociedad de Autores Españoles" n'han d'ésser amos — n'haurien d'ésser, almenys — tots els autors per un igual, es diguin o no Muñoz Seca. I si no se'n diuen, millor.

S'han d'acabar aquestes influències — que han costat a la Societat un grapat de mils pessetes — aquest fer i desfer, aquest cacicat de via estreta. — No ha d'ésser possible que un autor qualsevol, sigui qui sigui, tingui prou autoritat per treure la bandera republicana — la bandera de la nació, avui — dels balcons de la Societat. Això cal evitar-ho: per moralitat, per dignitat.

Com cal recordar aquesta *hazaña* del senyor Pedro Muñoz Seca.

Altrament, compremem aquesta "hazaña". I respectem — perquè som més correctes i respectuosos que ell — els sentiments monàrquics del senyor Muñoz Seca. L'ex-rei era un admirador sincer de les comèdies (?) del senyor Muñoz Seca; l'havia felicitat personalment més d'una vegada; s'havien fet amics, i el senyor Muñoz Seca estava molt orgullós d'aquesta amistat.

No podia ésser d'altra manera: un rei cretí necessita també un teatre cretí.

LLUÍS VILALLONGA



NOVETATS

"L'ovella del pobre", traducció catalana d'una obra de Stefan Zweig. La traducció és deguda a un senyor Molinas, i no podem dir si està bé o malament — com fan molts altres crítics en el mateix cas —, perquè no coneixem l'original.

Stefan Zweig és un escriptor a bastament conegut perquè ara nosaltres pretenguem descobrir-lo. Els seus estudis sobre Dickens, Balzac, Tolstoi, Dostoiewski, Fouché — un dels personatges més tèrbols de la Revolució Francesa —, són coneguts arreu del món. A més a més, ell ha estat el primer adaptador del "Volpone", de Ben Jonson.

Nosaltres no coneixíem l'obra teatral de Stefan Zweig. "L'ovella del pobre" — un episodi de la vida de Napoleón, en el qual aquest apareix com general de la República i com primer cònsol — és una obra intensa, interessant, intelligent.

Cal destacar, en la interpretació, els noms de la senyora Fornés i els dels senyors Gimbernat, Gómez i Torrents.

ESPANYOL

Amichatis ha fet una adaptació escènica del film "Del mismo barro". Això no és pas empresa fàcil, encara que molts creguin el contrari. Mantes vegades les valors del film s'esfumen o desapareixen. Però Amichatis és un dels nostres més

experts homes de teatre i ha triomfat plenament, convertint el fiim en una comèdia trepidant, plena d'interès, amb tipus molt ben dibuixats, escenes de gran emoció i una estructura teatral perfectament reeixida.

La interpretació, molt bé per part de Josep Santpere, Alexandre Nolla, Josep Clapera i els altres.



Dijous de la setmana passada, floriren a la nostra ciutat milers de banderes catalanes. Pot dir-se que varen homenatjar-se aquells colors que, durant vuit anys, havien estat trepitjats ignominiosament. I, de pas, es donava a la Festa del llibre la millor nota de color.

Per això nosaltres, unes setmanes endarrera, entonàvem un cant a la diada de la cultura i les flors.

✽

S'ha demanat al President Macià la seva intervenció per tal que sigui un fet la cessió del castell de Montjuïc a la ciutat de Barcelona.

No cal dir el goig que sentiríem si, d'una vegada, desaparegués l'espectre del capdamunt de la muntanya veïna.

Com a catalans, ho demanem. Com a barcelonins, devem exigir-ho.

✽

Als nostres hospitals ha estat negat l'ingrés, darrerament, a certs malalts de feridura.

No volem suposar que aquest número figuri en el programa de la reacció antirepublicana.

Si així fos, seria bo que les autoritats expulsessin de les cases del dolor tots els seus dirigents i hi possessin gent nova

✽

Lluís Companys ha estat, definitivament, nomenat governador de Barcelona.

No cal dir amb quin goig donem aquesta nova, i tenim la seguretat que els barcelonins, tots, el compartiran. Les simpaties de què gaudeix el ciutadà Companys i llur popularitat el fan mereixedor del càrrec amb què l'ha honorat el Govern provisional de la República.

✽

El govern ha cedit a l'Ajuntament el Palau de Pedralbes. Ben mirat, no han fet més que tornar-nos el què era nostre, perquè els dictadoretts l'havien regalat pagant-lo la "pubilla".

✽

En atent B. L. M., ens assabenta el senyor Francisco Peris-Mencheta i Guix que s'ha fet càrrec de la direcció de "El Noticiero Universal".

Li agraïm l'atenció.

✽

La manifestació d'homenatge que ha atorgat Barcelona en pes al President de la República Espanyola, és la prova més palesa de la simpatia amb què és vist el nou règim a Catalunya.

Quina diferència, d'aquesta manifestació desinteressada, amb aquelles dels dictadors!

✽

Espanya és un poble sense pols — deia Costa.

Però ara ja no ho diria: Espanya, en efecte, ha recobrat e' pols.

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona



Com canvien els temps!...



A. P.—Fent honor a la franquesa que ens demaneu, us hem de dir que no són publicables.

Font.—El dibuix està bé, però no diu res. Es simplement una caricatura.

E. I.—Hi hem trobat a mancar els consonants fregall i badall. Els altres, hi eren tots.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, dijous, tarda, a les 5:

A L'ARMA, A L'ARMA, FILLS DEL POBLE!

Tal com no la deixaren estrenar.

Nit: GRAN FESTIVAL organitzat per "Catalunya Nova" a la memòria i en homenatge a ANGEL GUIMERA, amb l'assistència de les PRIMERES AUTORITATS DE CATALUNYA,

L'ANIMA ÉS MEVA

i Concert per CATALUNYA NOVA.

Teatre Català Romea

Companyia VILA-DAVÍ

Avui, divendres, a les quatre, programa extraordinari dedicat a la FESTA DEL TREBALL

LA DOLOROSA

i

ELS CRIMINALS

Nit, a un quart d'onze,

Els criminals

7 accions simultànies en 7 escenaris

Més de 50 intèrprets

ORIGINAL PRESENTACIÓ

Demà, dissabte, i demà passat, diumenge, tarda i nit, l'obra del dia,

Els criminals

111 SIS HIMNES CATALANS!!

Per primera vegada en discos:

ELS CENT HOMES D'EN FONTBERNAT

Tenor solista:

EMILI VENDRELL

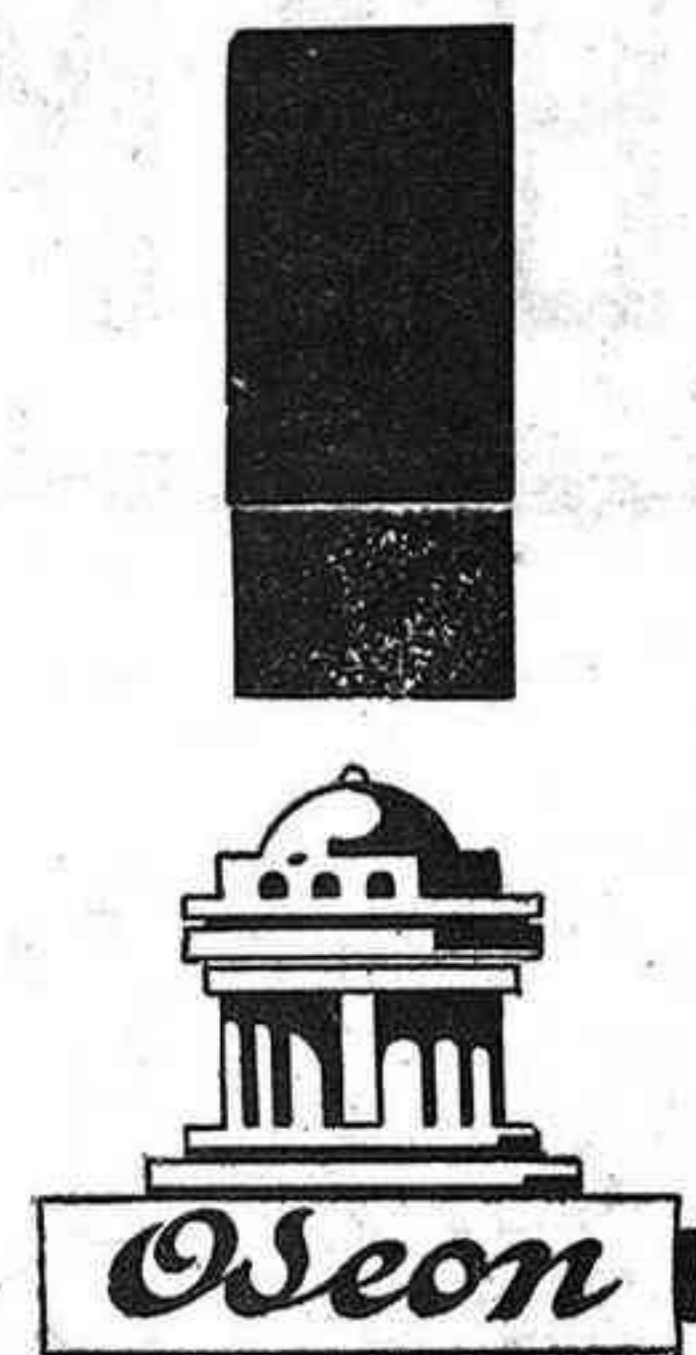
amb la **Cobla Barcelona:**

El cant del poble - Catalunya, pàtria nostra - Els Segadors - La Marsellesa
L'arbre sagrat - L'himne a l'arbre fruiter



EN DISCOS

ODEON





VIES URINARIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Soivre. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugles, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avari si), *escames*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Píndoles depuratives del Dr. Soivre*, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potencials del Dr. Soivre*. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarç, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8

Lloc predilecte
dels gurmets

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

Obra nova - Acaba de posarse a la venda

VIDA, OBRA i ANÈCDOTES

D'EN

SANTIAGO RUSIÑOL

Escrites per JAUME PASSARELL i A. S. ESCÓ

Un volum en 8.^u il·lustrat

Preu: 4 pessetes

**Llibre
nou d'actualitat per**

F. Pujol i Algueró

**Del nostre
excursionisme**

Amb pròleg
de Prudenci Bertrana

Preu: 2 pessetes

General López de Ochoa

De la
**Dictadura
a la
República**

Con un prólogo
de Eduardo Ortega y Gasset

Ptas. 5

Acaba de sortir

Joaquim M.^a Bartrina

**DEL CAP
i
DEL COR**

(Idees i pensaments
d'un gran escèptic)

Un volum 8.^u

Pessetes 5

OBRA INTERESSANTÍSSIMA

d'En

CESILI GASÒLIVA

POLITICA 1930

Pròleg de Carles Rahola

Ptes. 3,50

FERMÍN GALÁN

**NUEVA
CREACIÓ**

Un tomo 8.^o **Pesetas 3**

OBRES COMPLETES D'IGNASI IGLÈSIES

VOLUM VI

Les garses - Crítiques - L'home de palla

Preu: 5 Pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en Miurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certíficat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

L'arribada triomfal del President de la República



A LA BIBLIOTECA
DEL
BARCELONES

Alcalà Zamora en arribar a Barcelona, junt amb En Macià i López de Ochoa.



Aspecte imponent de la Plaça de la República.